

Mehanizam za međunarodne krivične sudove

Predmet br. MICT-14-67-R.1

Datum: 8. juli 2015.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VEĆEM

U sastavu: sudija Theodor Meron, predsedavajući
sudija William Hussein Sekule
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Burton Hall
sudija Liu Daqun

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 8. jula 2015. godine

TUŽILAC

protiv

SRETENA LUKIĆA

JAVNO

ODLUKA PO MOLBI SRETENA LUKIĆA ZA PREISPITIVANJE

Tužilaštvo:

g. Hassan Bubacar Jallow
g. Mathias Marcussen

Obrana:

g. Dragan Ivetić

1. Žalbeno veće Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (dalje u tekstu: Žalbeno veće, odnosno Mehanizam) rešava po "Molbi Sretena Lukića za preispitivanje na osnovu pravila 146", podnetoj na poverljivoj osnovi sa dodacima od A do D 27. januara 2015. (dalje u tekstu: Molba).¹ Tužilaštvo je 9. marta 2015. dostavilo poverljivi odgovor.² Lukić je 24. marta 2015. dostavio poverljivu repliku.³

I. KONTEKST

2. U Presudi od 23. januara 2014. godine, Žalbeno veće Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: MKSJ) delimično je potvrdilo Lukićeve osude po tačkama 1 do 5 Optužnice i zaključke Pretresnog veća III MKSJ (dalje u tekstu: Pretresno veće), u smislu da je Lukić, kao načelnik Štaba Ministarstva unutrašnjih poslova za Kosovo i *de facto* zapovednik snaga Ministarstva unutrašnjih poslova raspoređenih na Kosovu od sredine 1998. do sredine 1999, svojim učestvovanjem u udruženom zločinačkom poduhvatu počinio deportaciju, druga nehumana dela (prisilno premeštanje), ubistvo i progon kao zločine protiv čovečnosti i ubistvo kao kršenje zakona ili običaja ratovanja.⁴ Žalbeno veće MKSJ je takođe konstatovalo da je Pretresno veće pogrešno utvrdilo da Lukić nije kriv za progon, putem seksualnog zlostavljanja, kao zločin protiv čovečnosti, ali je odbilo da izrekne novu osudu u tom pogledu.⁵ Pored toga, Lukićeve osude za ubistvo, kao kršenje zakona ili običaja ratovanja, ubistvo i progon, kao zločine protiv čovečnosti; i deportaciju i nehumana dela (prisilno premeštanje) kao zločine protiv čovečnosti u pogledu određenih incidenata su poništene.⁶ Lukićeva kazna je smanjena sa 22 na 20 godina zatvora.⁷

3. Lukić u svojoj Molbi tvrdi da osude i kaznu koje su mu izrečene treba preispitati u svetlu sledećih navodnih "novih činjenica, dokaza i jurisprudencije":⁸ (i) pogoršanja njegovog zdravstvenog stanja;⁹ (ii) dokaza u vezi s međuresornim sastankom održanim u

¹ V. Nalog kojim se imenuju sudije u predmetu pred Žalbenim većem, 30. januar 2015.

² Odgovor tužilaštva na Molbu Sretena Lukića za preispitivanje na osnovu pravila 146, 9. mart 2015. (poverljivo) (dalje u tekstu: Odgovor).

³ Replika Sretena Lukića u prilog Molbi Sretena Lukića za preispitivanje na osnovu pravila 146, 24. mart 2015. (poverljivo) (dalje u tekstu: Replika).

⁴ V. *Tužilac protiv Nikole Šainovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-A, Presuda, 23. januar 2014. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda), par. 5, 11, 1284-1285, 1356, 1367-1451, 1847. V. takođe *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Presuda, 26. februar 2009. (dalje u tekstu: Prvostepena presuda), tom 3, par. 937-938, 1130-1131.

⁵ Drugostepena presuda, par. 1604.

⁶ Drugostepena presuda, par. 1845, 1847.

⁷ Drugostepena presuda, par. 1845, 1847. V. takođe Prvostepena presuda, tom 3, par. 1212.

⁸ Molba, par. 4-5, odeljak IV.

⁹ Molba, par. 4, 16-24; Molba, Dodaci A-C.

Beogradu 5. januara 1999;¹⁰ i (iii) zaključaka Žalbenog veća MKSJ u Presudi u predmetu *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-A (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Đorđević*).¹¹

4. Tužilaštvo odgovara da bi Molbu trebalo odbaciti budući da Lukić ne zadovoljava nijedan od kriterijuma za preispitivanje na osnovu člana 24 Statuta Mehanizma (dalje u tekstu: Statut) i pravila 146 Pravilnika o postupku i dokazima Mehanizma (dalje u tekstu: Pravilnik).¹²

II. MERODAVNO PRAVO

5. Žalbeno veće primećuje da je postupak preispitivanja regulisan članom 24 Statuta i pravilima 146, 147 i 148 Pravilnika. Molba Žalbenom veću da preispita konačnu presudu se odobrava ako strana u postupku pokaže da su ispunjeni sledeći kumulativni uslovi: (i) da postoji nova činjenica; (ii) da ta nova činjenica nije bila poznata strani koja podnosi molbu u vreme suđenja ili žalbenog postupka pred MKSJ, Međunarodnim krivičnim sudom za Ruandu (dalje u tekstu: MKSR) ili Mehanizmom; (iii) da nova činjenica nije mogla biti otkrivena primenom dužne revnosti; i (iv) da je nova činjenica mogla predstavljati odlučujući faktor prilikom donošenja prvobitne odluke.¹³

6. U sudskoj praksi MKSJ i MKSR utvrđeno je da preispitivanje konačne presude predstavlja vanredan pravni lek, a ne priliku za strane u postupku da ponovo otvaraju raspravu o argumentima koji nisu prihvaćeni na suđenju ili u žalbenom postupku.¹⁴ "Nova činjenica" se, u smislu relevantnih odredbi, odnosi "na novu informaciju dokaznog karaktera o činjenici koja nije bila razmatrana u prvostepenom odnosno drugostepenom postupku".¹⁵

¹⁰ Molba, par. 4, 25-32; Molba, Dodatak D.

¹¹ Molba, par. 4, 33-48.

¹² Odgovor, par. 1-27. Pored toga, tužilaštvo od Žalbenog veća traži da Lukiću naloži da podnese javnu redigovanu verziju svojih podnesaka, posle čega bi tužilaštvo podnelo javnu redigovanu verziju Odgovora. V. Odgovor, fusnota 1.

¹³ V. član 24 Statuta, pravilo 146(A) Pravilnika; V. takode *Juvéna Kajelijeli protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44A-R, Odluka po molbi za preispitivanje, 29. maj 2013. (dalje u tekstu: Odluka za preispitivanje u predmetu *Kajelijeli*), par. 7; *Tužilac protiv Veselina Šljivančanina*, predmet br. IT-95-13/1-R.1, Odluka po zahtevu Veselina Šljivančanina za preispitivanje, 14. jul 2010. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Šljivančanin*), str. 2; *Mladen Naletilić protiv tužioca*, predmet br. IT-98-43-R, Odluka po zahtjevu Mladena Naletilića za preispitivanje, 19. mart 2009. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Naletilić*), par. 10.

¹⁴ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Kajelijeli*, par. 7; Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Naletilić*, par. 10.

¹⁵ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Kajelijeli*, par. 8; Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Šljivančanin*, str. 2.

Irelevantno je da li je nova činjenica već postojala pre prvobitnog postupka ili tokom tog postupka. Ono što je bitno jeste da li su prilikom donošenja odluke "instanca koja odlučuje i strana koja podnosi zahtev znale za tu činjenicu ili nisu".¹⁶

7. U "sasvim izuzetnim okolnostima", preispitivanje može biti odobreno čak i ako je strani koja podnosi zahtev "nova činjenica" bila poznata ili se mogla otkriti uz dužnu revnost, pod uslovom da se Veću iznese "nova činjenica koja je toliko ubedljiva da *bi* se mogla odraziti na presudu"¹⁷ i da Veće zaključi "da je potrebno da preispita svoju presudu zbog toga što je uticaj nove činjenice na donošenje odluke takav da bi njeno zanemarivanje dovelo do neostvarenja pravde".¹⁸

III. DISKUSIJA

A. Preliminarno pitanje

8. Tužilaštvo od Žalbenog veća traži da Lukiću naloži da podnese javnu redigovanu verziju svojih podnesaka i pominje svoju nameru da dostavi javnu redigovanu verziju Odgovora.¹⁹ Žalbeno veće u tom pogledu napominje da je Lukić izneo dovoljne razloge za delimično održavanje poverljivosti njegovih podnesaka, imajući u vidu informacije koje on iznosi o svom zdravstvenom stanju i oslanjanje na određene poverljive materijale.²⁰ Budući da su svi postupci pred Mehanizmom javni ukoliko ne postoje izuzetni razlozi za čuvanje njihove poverljivosti,²¹ Žalbeno veće smatra potrebnim da, u interesu pravde, stranama u postupku naloži da podnesu javne redigovane verzije svojih podnesaka. Iz istih razloga, Žalbeno veće ovu odluku donosi na javnoj osnovi.

¹⁶ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Šljivančanin*, str. 2, gde se navodi, između ostalog, *Tužilac protiv Duška Tadića*, predmet br. IT-94-1-R, Odluka po zahtevu za reviziju, 8. avgust 2002. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Tadić*), par. 25.

¹⁷ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Šljivančanin*, str. 2-3, gde se navodi, između ostalog, Odluka u predmetu *Tadić*, par. 27 (naglasak u originalu).

¹⁸ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Šljivančanin*, str. 3, gde se navodi, između ostalog, *Tužilac protiv Tihomira Blaškića*, predmet br. IT-95-14-R, Odluka po Zahtjevu tužioca za preispitivanje ili ponovno razmatranje, 23. novembar 2006. godine (javna redigovana verzija).

¹⁹ Odgovor, fusnota 1.

²⁰ Molba, par. 2, 29. Molba, Dodatak D, str. 1, 3-4; Replika, par. 4.

²¹ Član 18 Statuta i pravila 92, 131 Pravidnika. V. takođe *Tužilac protiv Radovana Stankovića*, MICT-13-51, Odluka po Stankovićevoj žalbi na Odluku kojom se odbija povlačenje prosljeđivanja i po Zahtjevu tužilaštva za poroduženje roka za odgovor, 12. maj 2014., fusnota 1; *Tužilac protiv Aloysa Ntabakuzea*, MICT-14-77-R, Odluka po Ntabakuzeevom zahtevu *pro se* za imenovanje istražitelja i advokata u očekivanju njegovog Zahteva za preispitivanje, 19. januar 2015, par. 1, fusnota 7.

B. Pogoršanje Lukićevog zdravstvenog stanja

9. Lukić se u svojoj Molbi oslanja na dva medicinska izveštaja i na mišljenje veštaka od 11. i 13. februara 2014. i od 13. juna 2014, tvrdeći da se njegovo stanje drastično pogoršalo od zaključenja postupka protiv njega i da to predstavlja novu činjenicu koja opravdava smanjenje kazne i puštanje na slobodu.²² Lukić tvrdi da pogoršanje njegovog zdravstvenog stanja predstavlja novu činjenicu koja nije mogla ranije da se otkrije, a koja bi bila odlučujuća za to da se njegovo loše zdravstveno stanje uzme u obzir prilikom odmeravanja kazne.²³

10. Tužilaštvo odgovara da Lukić nije pokazao nijednu novu činjenicu za potrebe preispitivanja i da se pitanja u vezi sa slabim zdravstvenim stanjen osuđenog lica, u onoj meri u kojoj utiču na sprovođenje kazne, mogu uputiti predsedniku Mehanizma.²⁴

11. Žalbeno veće primećuje da je Lukićevo stanje bilo sporno na suđenju i tokom žalbenog postupka i da su izveštaji na koje se on oslanja u svrhu svoje molbe samo dodatni dokazi u vezi sa stvarima koje su već razmotrene u prvobitnom postupku.²⁵ Prema tome, dostavljeni materijal koji se odnosi na Lukićevo zdravstveno stanje ne predstavlja "novu činjenicu" za potrebe preispitivanja na osnovu pravila 146 Pravilnika. U svakom slučaju, Lukićevu molbu za smanjenje kazne i puštanje na slobodu na osnovu nedavnog pogoršanja zdravstvenog stanja i smanjenog očekivanja dužine života, primerenije je okarakterisati kao osnove u prilog molbi za prevremeno puštanje na slobodu. Statut i Pravilnik predviđaju da su nadzor nad sprovođenjem kazni koje je izrekao MKSJ i nadležnost nad zahtevima za prevremeno puštanje na slobodu u okviru ovlašćenja predsednika Mehanizma.²⁶

C. Sastanak od 5. januara 1999.

12. Pretresno veće je konstatovalo da je Lukić učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu čiji je opšti cilj bio da se obezbedi kontinuirani nadzor nad Kosovom od strane Savezne Republike Jugoslavije putem krivičnih dela prisilnog premeštanja stanovništva koja su sprovodila, pored ostalih, snage Ministarstva unutrašnjih poslova.²⁷ U tom pogledu, Pretresno veće je zaključilo da je Lukić, kao načelnik Štaba Ministarstva unutrašnjih poslova,

²² Molba, par. 4, 16-24; Molba, Dodaci A-C.

²³ Molba, par. 23-24.

²⁴ Odgovor, par. 2, 5-7.

²⁵ Prvostepena presuda, tom 3, par. 1203; Drugostepena presuda, par. 1827.

²⁶ Statut, član 25; pravila 127-128, 149-151 Pravilnika.

²⁷ Prvostepena presuda, tom 3, par. 1114-1133, 1138; Drugostepena presuda, par. 11.

bio "spona između kreatora politike u Beogradu i tih komandanata Fraznih snaga Ministarstva unutrašnjih poslova raspoređenih na Kosovu pod njegovom komandom" i da je neposredno učestvovao u planiranju i obezbeđivanju sprovođenja svakodnevnih dejstava tih snaga u skladu s planovima utvrđenim u Beogradu.²⁸ Pretresno veće se u tom pogledu oslonilo, između ostalog, na dokaze koji pokazuju da je Lukić prisustvovao sastancima na visokom nivou s rukovodstvom Savezne Republike Jugoslavije i Srbije na kojima je razmatran Plan za borbu protiv terorizma na Kosovu.²⁹

13. U žalbenom postupku, Lukićevi prigovori na zaključke Pretresnog veća da je on učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu, uključujući zaključak da je on bio "spona" između raznih snaga Ministarstva unutrašnjih poslova i Beograda, bili su odbačeni.³⁰

14. U prilog svojoj Molbi, Lukić se oslanja na dokaze koji se odnose na međuresorni sastanak održan u Belom Dvoru u Beogradu 5. januara 1999, u vezi s aktivnostima odbrambenih snaga na Kosovu, kojem je prisustvovalo više zvaničnika na visokom nivou, uključujući predsednika Republike Srbije Milana Milutinovića, zamenika predsednika savezne Vlade Nikolu Šainovića, ministra unutrašnjih poslova Srbije Vljajka Stojiljkovića, načelnika Generalštaba Vojske Jugoslavije, general-pukovnika Dragoljuba Ojdanića, komandanta Treće armije, general-potpukovnika Nebojšu Pavkovića, general-pukovnika Vlastimira Đorđevića i Lukića.³¹ Dokazi koje je dostavio Lukić upućuju na zaključak da je tokom tog sastanka Lukić podneo izveštaj o aktivnostima policijskih snaga kako u koordinaciji s vojskom, tako i samostalno, i da je usvojen akcioni plan za sprečavanje terorizma na Kosovu i Metohiji.³²

15. Lukić tvrdi da se dokazi sa sastanka 5. januara 1999. odnose na "sastanak" na kom se temelji njegova veza s planom za borbu protiv terorizma na Kosovu,³³ da pokazuju da je taj sastanak bio "bezazlen" i da nije bilo pomena o bilo kom zločinu usmerenom protiv kosovskih Albanaca, i da je Pretresno veće pogrešno zaključilo da je on učestvovao u usvajanju tog plana.³⁴ On tvrdi da, budući da je to jedini sastanak kojem je on prisustvovao u Beogradu pre nego što su se desili zločini, relevantni dokazi pokazuju "ozbiljnu grešku"

²⁸ Prvostepena presuda, tom 3, par. 1051, 1131.

²⁹ Prvostepena presuda, tom 3, par. 1024-1040, 1118.

³⁰ V. Drugostepena presuda, par. 1284-1549.

³¹ Molba, Dodatak D, str. 6; Molba, par. 29.

³² Molba, Dodatak D, str. 7, 12.

³³ Molba, par. 31, gde se upućuje na Drugostepenu presudu, par. 1411.

budući da on nije bio "spona" između Beograda i Kosova u smislu udruženog zločinačkog poduhvata.³⁵ Najzad, budući da se uopšte ne pominje "Zajednička komanda", relevantni dokazi pokazuju da takvo telo nije postojalo 1999. godine.³⁶

16. Tužilaštvo odgovara da dokazi koje je dostavio Lukić ne pokazuju nikakvu novu činjenicu, da su bili dostupni primenom dužne revnosti i da oni, u svakom slučaju, ne bi bili odlučujući za potrebe utvrđivanja njegove krivične odgovornosti.³⁷

17. Pre svega, Žalbeno veće napominje da je, suprotno Lukićevoj tvrdnji,³⁸ Pretresno veće utvrdilo da je Lukić prisustvovao sastanku na kom je usvojen plan za borbu protiv terorizma na osnovu obimnih dokaza o njegovom učešću na sastanku 21. jula 1998.³⁹ To je događaj koji nije isti kao sastanak od 5. januara 1999. na koji se odnose dokazi na koje se oslanja Lukić. U svakom slučaju, Žalbeno veće napominje da je na suđenju i u žalbenom postupku detaljno raspravljano i o Lukićevom učestvovanju u udruženom zločinačkom poduhvatu i o njegovom doprinosu.⁴⁰ Prilikom donošenja zaključka da je Lukić bio član udruženog zločinačkog poduhvata, Pretresno veće se oslonilo na razne dokaze koji se odnose na ovlašćenja i funkcija Štaba Ministarstva unutrašnjih poslova, a koji su pokazali u kojoj meri je Lukić učestvovao u planiranju, organizovanju i kontrolisanju jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova na Kosovu.⁴¹ Pretresno veće se takođe oslonilo na dokaze koji se odnose na razne sastanke održane sa Štabom Ministarstva unutrašnjih poslova, kojima je uglavnom predsedavao Lukić i kojima su povremeno prisustvovali visoke ličnosti, uključujući predsednika Srbije.⁴² Pored toga, Pretresno veće je uzelo u obzir dovoljno dokaza o tome da je Lukić učestvovao na drugim sastancima na visokom nivou na kojima su učestvovali članovi vojnog i civilnog

³⁴ Molba, par. 30-31.

³⁵ Molba, par. 29-31; Replika, par. 17-18.

³⁶ Molba, par. 32. Replika, par. 19.

³⁷ Odgovor, par. 10-19.

³⁸ V. Molba, par. 31, gde se upućuje na Drugostepenu presudu, par. 1411.

³⁹ V. Drugostepena presuda, par. 1411, gde se upućuje na Prvostepenu presudu, tom 3, par. 1021 ("U razgovoru koji je s njim obavljen, Lukić je potvrdio da je bio na sastanku koji je sazvaio Milošević, a koji je, prema njegovom mišljenju, bio održan početkom jula i kome su prisustvovali Stojiljković, Đorđević i Stevanović iz [Ministarstva unutrašnjih poslova], kao i Milutinović, Šainović, Pavković, Matković, Minić i Anđelković. Veće je već konstatovalo da je taj sastanak održan 21. jula 1998. godine. Lukić je izjavio da je na tom sastanku Pavković izložio situaciju na Kosovu i predložio da se zajedničke operacije [Vojske Jugoslavije] i [Ministarstva unutrašnjih poslova], izvedu u tri ili četiri faze. Na tom sastanku prihvaćen je plan koji je predložio Pavković"). V. takođe Prvostepena presuda, tom 1, par. 995.

⁴⁰ Prvostepena presuda, tom 3, par. 1130-1131; Drugostepena presuda, par. 665-832, 1356-1451.

⁴¹ Prvostepena presuda, tom 3, par. 1050. V. takođe Prvostepena presuda, tom 3, par. 1115, 1117-1120..

⁴² Prvostepena presuda, tom 3, par. 1118, 1126-1127, 1050.

rukovodstva Savezne Republike Jugoslavije i Srbije.⁴³ Pretresno veće je takođe imalo u vidu iskaz Nikole Šainovića da je 5. januara 1999. prisustvovao "koordinacionom" sastanku u Belom Dvoru u Beogradu zajedno s istim zvaničnicima kao na sastanku koji je pomenuo Lukić, uključujući Lukića,⁴⁴ kao i iskaz Nebojše Pavkovića da je tog istog datuma prisustvovao sastanku s Miloševićem.⁴⁵ Lukićevi prigovori na relevantne zaključke Pretresnog veća, uključujući one koji se tiču njegove uloge kao načelnika Štaba Ministarstva unutrašnjih poslova i njegovog učešća na sastancima "Zajedničke komande", za koju je utvrđeno da je formirana u junu 1998. kako bi se obezbedila veća koordinacija između snaga Ministarstva unutrašnjih poslova i Vojske Jugoslavije na Kosovu⁴⁶, detaljno su razmotreni i u celosti odbačeni u žalbenom postupku.⁴⁷

18. Shodno tome, dokazi koji se odnose na sastanak od 5. januara 1999. samo su dodatni dokazi o pitanjima koja su razmotrena u prvobitnom postupku koji, kao takvi, ne predstavljaju nove činjenice za potrebe prespitanja na osnovu pravila 146 Pravilnika.

D. Drugostepena presuda u predmetu *Dorđević*

19. Pretresno veće je Lukiću izreklo osuđujuću presudu za činjenje, putem učestvovanja u udruženom zločinačkom poduhvatu, krivičnih dela deportacije i drugih nehumanih dela (prisilno premeštanje) kao zločina protiv čovečnosti u vezi s prisilnim premeštanjem hiljada kosovskih Albanaca iz Peći/Pejë i Kosovske Mitrovice/Mitrovicë.⁴⁸ Žalbeno veće MKSJ je u žalbenom postupku odbacilo Lukićev prigovor na te osude zasnovan na njegovoj tvrdnji da je Pretresno veće zanemarilo moguće uzroke raseljavanja kosovskih Albanaca.⁴⁹

20. U svojoj Molbi, Lukić se oslanja na Drugostepenu presudu u predmetu *Dorđević*, koja je doneta posle Drugostepene presude u njegovom predmetu, i tvrdi da je zaključak Žalbenog veća u predmetu *Dorđević* "nova činjenica koja proizlazi iz nove sudske prakse",⁵⁰ što iziskuje preispitivanje njegove osude za "deportacije u Crnu Goru",⁵¹ kako bi se izbeglo

⁴³ Prvostepena presuda, tom 3, par. 1019-1040, 1125.

⁴⁴ Prvostepena presuda, tom 3, par. 338.

⁴⁵ Prvostepena presuda, tom 3, par. 709.

⁴⁶ Prvostepena presuda, tom 1, par. 1044-1152, 1055-1056, 1059, 1078, 1109; Prvostepena presuda, tom 3, par. 306, 1024-1040.

⁴⁷ Drugostepena presuda, par. 665-832, 1356-1451.

⁴⁸ Prvostepena presuda, tom 2, par. 48, 727-729, 1181-1183, 1225-1231, Prvostepena presuda, tom 3, par. 1138.

⁴⁹ V. Drugostepena presuda, par. 616-624. V. takođe *Tužilac protiv Nikole Šainovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-A. Ponovo podneti Žalbeni podnesak odbrane, 7. oktobar 2009, par. 240-246.

⁵⁰ Molba, par. 46.

⁵¹ Molba, par. 41-42

neostvarenje pravde.⁵² U relevantnom delu, Žalbeno veće MKSJ je poništilo Đorđeviću osudu za deportaciju u vezi s prisilnim premeštanjem kosovskih Albanaca iz Peći/Pejë i Kosovske Mitrovice/Mitrovicë na Kosovu u Crnu Goru pošto se nije uverilo da je u relevantno vreme postojala *de facto* granica između Kosova i Crne Gore.⁵³

21. Tužilaštvo odgovara da Lukić nije uspeo da ospori tu osudu u žalbenom postupku, da Drugostepena presuda u predmetu *Đorđević* ne sadrži nikakvu novu činjenicu i da ne obesnažuje Lukićeve osude u vezi s istim činjenicama i za deportaciju i za prisilno premeštanje.⁵⁴ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da Lukić nedopustivo traži ponovno razmatranje Drugostepene presude.⁵⁵

22. Žalbeno veće smatra da relevantni zaključci u Drugostepenoj presudi u predmetu *Đorđević* ne predstavljaju "novu informaciju dokaznog karaktera o činjenici" i da stoga ne mogu biti uzeti obzir kao nova činjenica za potrebe preispitivanja na osnovu pravila 146 Pravilnika.⁵⁶ Po mišljenju Žalbenog veća, Lukić u suštini traži ponovno razmatranje konačne presude. Međutim, u načelu, Žalbeno veće nije ovlašćeno da ponovo razmatra konačnu presudu u svetlu pravne analize obeležja krivičnog dela koja je usvojena u nekoj kasnijoj presudi Žalbenog veća.⁵⁷

23. U svakom slučaju, Žalbeno veće napominje da Lukić, po svemu sudeći, pogrešno shvata zaključke Pretresnog veća. Suprotno njegovoj tvrdnji da je osuđen za deportaciju u

⁵² Molba, par. 43-46. Lukić takođe tvrdi da Drugostepena presuda u predmetu *Đorđević* dovodi u pitanje njegovu osudu za deportaciju u vezi s kosovskim Albancima iz Žegre i Vladova koji su premešteni u Makedoniju. V. Molba, par. 48, gde se upućuje na Prvostepenu presudu, par. 928, 935-936. Budući da njegove tvrdnje u tom pogledu nisu obrazložene, Žalbeno veće neće dalje razmatrati to pitanje.

⁵³ Drugostepena presuda u predmetu *Đorđević*, par. 535-537. V. takođe Molba, par. 34.

⁵⁴ Odgovor, par. 20-26.

⁵⁵ Odgovor, par. 4, 21.

⁵⁶ V. *Tharcisse Muvunyi protiv tužioca*, predmet br. IT-00-55A-R, Odluka po zahtevu za izmenu zaštitnih mera i po zahtevu za preispitivanje, 28. septembar 2012, par. 24 ("Žalbeno veće smatra da zaključak koji je donelo neko drugo pretresno veće u vezi s krivičnom odgovornošću drugog optuženog na osnovu drugačijeg dokaznog spisa ne predstavlja novu činjenicu za potrebe preispitivanja"); *Eliézer Niyigeteka protiv tužioca*, predmet br. ICTR-96-14-R, Odluka po molbi za preispitivanje, 6. mart 2007, par. 7 ("Žalbeno veće se nije uverilo da rezonovanje koje je primenjeno u Prvostepenoj presudi u predmetu *Rwamakuba* predstavlja novu informaciju dokaznog karaktera o činjenici koja nije raspravljana tokom pretresnog ili žalbenog postupka"); *Tužilac protiv Gorana Jelisića*, predmet br. IT-95-10-R, Odluka po prijedlogu za reviziju, 2. maj 2002, str. 2-3 ("Imajući u vidu tvrdnju podnosioca da se pojavila nova činjenica, odnosno da je od vremena izricanja drugostepene presude jurisprudencija Međunarodnog suda evoluirala u pogledu pristupa odmeravanju kazne [...] Konstatujući da navedena nova činjenica na koju se podnosilac ovdje poziva nema dokazni karakter, što znači da podnosilac nije pokazao da postoji nova činjenica"). V. takođe *Eliézer Niyigeteka protiv tužioca*, predmet br. MICT-12-16-R, Odluka po Niyigetekinoj molbi za dodelu branioca, 6. novembar 2014, par. 8.

⁵⁷ V. *Tužilac protiv Momčila Perišića*, predmet br. IT-04-81-A, Odluka po zahtevu za ponovno razmatranje, 20. mart 2014, str. 2.

Crnu Goru,⁵⁸ Pretresno veće ga je osudilo za deportaciju kosovskih Albanaca iz Peći/Pejë i Kosovske Mitrovice/Mitrovicë preko granice u Albaniju.⁵⁹ Iako su doneti činjenični zaključci u vezi s prisilnim premeštanjem kosovskih Albanaca u Crnu Goru,⁶⁰ u tom pogledu nije izrečena nikakva osuda za deportaciju.⁶¹ Štaviše, to potkrepljuje činjenica da Lukić nije bio terećen za deportaciju kosovskih Albanaca u Crnu Goru.⁶²

IV. DISPOZITIV

24. Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno veće;

U celosti **ODBIJA** Molbu;

NALAZE

(1) Lukiću da do 23. jula 2015. dostavi javne redigovane verzija Molbe i Replike; i

(2) tužilaštvu da do 30. jula 2015. dostavi javnu redigovanu verziju Odgovora.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsedavajući

Dana 8. jula 2015.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]

⁵⁸ V. Molba, par. 42.

⁵⁹ V., u vezi s Peći/Pejë, Prvostepena presuda, tom 2, par. 1182 ("namera fizičkih izvršilaca [je] bila da kosovski Albanci pređu granicu s Albanijom... Velik broj njih hotimično je odvezen autobusima ili je otišao svojim automobilima, ili peške, na granicu s Albanijom, dok su ostali otišli u Crnu Goru. Kosovski Albanci koji su putovali autobusima na granici su morali napustiti autobuse, posle čega im je bilo rečeno da pešice pređu granicu.") (naglasak dodat). Upućivanje na "granicu" opisuje se kao "albanska granica" u relevantnim činjeničnim zaključcima Pretresnog veća, v. Prvostepena presuda, tom 2, par. 29. V. takode, u vezi s Kosovskom Mitrovicom/Mitrovicë, Prvostepena presuda, tom 2, par. 1225 ("MUP je na organizovan način proterao iz grada velik broj kosovskih Albanaca. Jedan broj ljudi, uključujući Aferditu Hajrizi, pobegao je u obližnje Žabare, ali im je zatim 1. aprila naredeno da se vrate u grad Kosovsku Mitrovicu. Dva dana kasnije, otputovali su autobusom u Crnu Goru, odakle su Hajrizijeva i njena porodica kasnije otišli za Albaniju." Dalje informacije u vezi s ovim incidentom navode se u Prvostepenoj presudi, tom 2, par. 705, 708 ("Posle nedelju dana u Crnoj Gori, [Hajrizi i njena porodica]prešli su u Albaniju"). V. takode, u vezi s opštinom Kosovska Mitrovica/Mitrovicë, Prvostepena presuda, tom 2, par. 1230 ("[Snage Vojske Jugoslavije i MUP su] proterale velik broj kosovskih Albanaca [iz opštine Kosovska Mitrovica/Mitrovicë]. Radnje tih snaga bile su deo šireg napada na civilno stanovništvo, budući da su sela kosovskih Albanaca ... [čijim stanoenicima je] naređivano da pešice odu na albansku granicu" (naglasak dodat).

⁶⁰ V. Prvostepena presuda, tom 2, par. 48, 727.

⁶¹ V. Prvostepena presuda, tom 2, par. 1182-1183, 1225-1231.

⁶² V. *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-PT, (redigovano) Treća izmenjena spojena optužnica, par. 72(c)-72(f).